

ӨМНӨГОВЬ АЙМГИЙН ХҮН АМЫН ЭРҮҮЛ МЭНД, ЭМНЭЛГИЙН ТУСЛАМЖ

ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ТОВЧ МЭДЭЭЛЭЛ

/2025 оны 7 сарын байдлаар/

№	Үзүүлэлт	<u>БОЭТ</u>	Сумдын эмнэлэг	Өрхийн эмнэлэг	Хувийн эмнэлэг	Цэргийн анги. ШШГГ	Нийт дүн
1	Нийт үзлэг	102549	56918	53624	34231	859	248181
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	16067	17729	19215	4004	685	57700
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	17664	6630	6697	1166	14	32171
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	33638	11386	7983	7401	0	60408
5	Нийт төрөлт	551	83	0	0	0	634
6	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	5380	2934	0	1822	0	10136
7	Нас баралт	47	86	48	0	0	181

№	Үзүүлэлт	<u>2024.7</u>	2025.7	Өөрчлөлт
1	Нийт үзлэг	238747	248181	9434
2	Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	60602	57700	-2902
3	Идэвхтэй хяналтын үзлэг	23693	32171	8478
4	Бүртгэгдэж эмчлэгдсэн өвчлөл	57139	60408	3269
5	Нийт төрөлт	687	634	-53
6	Охидын төрөлт	29	29	0
7	Охидын төрөлтийн хувь	4.2	4.6	0.4
8	Гэрийн төрөлт	0	1	1
9	Хэвтэн эмчлүүлэгчид	10647	10136	-511
10	Нас баралт	186	181	-5
11	0-1насны эндэгдэл	8	11	3
12	1-5 насны эндэгдэл	0	3	3
13	Хурц халдварт өвчин	910	744	-166

Үзүүлэлт	хэмжих нэгж	2024.7 сар	2025.7 сар	өөрчлөлт
Нялхасын эндэгдэл	1000 амьд төрөлтөд	11.6	17.2	5.6
Үр хөндөлт	1000 амьд төрөлтөд	394.5	373.4	-21.1
Үүнээс охидын	хувь	5.5	5.9	0.4
Хурц халдварт өвчин	10000 хүн амд	120.5	96.6	-23.9
БЗДХ	10000 хүн амд	41.5	45.5	4
Үүнээс өсвөр үе	хувь	20.4	20	-0.4
Хүүхдийн хяналт /0-1 нас/	хувь	77.8	76.1	-1.7
Хүүхдийн хяналт /1-5 нас/	хувь	47.5	47.0	-0.5

I. ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭ

- Улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагууд нийт **248181** хүнд үзлэг шинжилгээ хийсний 36.2%-д нь урьдчилан сэргийлэх болон идэвхтэй хяналт тандалтын үзлэг хийгдсэн байна.
- Ортой эмнэлгүүдэд нийт 10136 хүнийг 63728 ор хоногоор хэвтүүлэн эмчилсэн нь нэг хүн дунджаар 6.3 хоног хэвтэн эмчлүүлсэн байна.
- Түргэн тусламжийн 6182 дуудлагад явж үйлчилсний 817/13.2%/ нь алсын дуудлага, 596 /9.6%/нь осол гэмтлийн яаралтай дуудлага байсан байна.
- Нийт эмийн сангууд 102185 жор хүлээн авч, 10 тэрбум төгрөгний эм бараа борлуулалт хийсэн байна.

- ЭЭСангуудад нийт 11617 жор ирсний 30.0% /3489/ нь ЭМДаатгалын, 0.2%/21/ мансууруулах сэтгэц нөлөөт эмийн, 69.8% /8107/ нь энгийн эмийн жор байсан байна. Зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалт дундажаар 70.2% байна.

II. БҮРТГЭГДСЭН ӨВЧЛӨЛ, ЭНДЭГДЭЛ

1. 7 сарын байдлаар 60408 халдварт бус өвчлөл шинээр бүртгэгдэж эмчлэгдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 3269 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт өвчлөлийн 67.1% нь шинэ өвчлөл байна.
2. **Үүнээс тэргүүлэх 5 өвчлөл нь**
 1. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-17377
 2. Хоол шингээх эрхтний өвчин-9070
 3. Зүрх судасны тогтолцооны өвчин-5379
 4. Шээс бэлэгсийн тогтолцооны өвчин-5107
 5. Арьс харшил-3717
3. 7 сарын байдлаар 952 хүн осол гэмтэлд өртсөний улмаас тусламж авсан ба өвчлөл урьд оноос 106 тохиолдлоор буурсан байна.
4. Нялхсын эндэгдэл 1000 амьд төрөлтөд өнгөрсөн оноос 17.2-р буюу 3 тохиолдлоор өссөн ба 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл 3 гарсан байна.
5. Он гарсаар 181 хүн нас барсан ба нийт нас барсан хүний 16.0% нь хорт хавдар, 16.6% нь осол гэмтлийн нас баралт, 7.7% нь зүрхний шигдээс, тархинд цус харвалт зэрэг сэргийлж болох эндэгдлээр нас барсан байна. Нийт нас баралтын 60 (33.1%) нь эмнэлэгт, бусад нь гэртээ хээр гадаа нас барсан байна. Өнгөрсөн оны мөн үеэс буурсан байна.
6. Нас баралтын шалтгаан:
 1. Цусны эргэлтийн тогтолцооны өвчин-59
 2. Хорт хавдраар-29
 3. Осол гэмтлээр-30
 4. Амьсгалын тогтолцооны өвчин-17
 5. Хоол шингээх эрхтний өвчин-12
 6. Чихрийн шижин-5
 7. Мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-3
 8. Бөөрний шээсний замын эмгэг-5
 9. Перинаталь үеийн эмгэг-9
 10. Үжил-2
 11. Архины хордлого-2
 12. R54- хөгшрөл-1
 13. R96.0-Агшин зуурын үхэл-3
 14. Арьсны өвчин-1
 16. Халдварт өвчин Ёлом-1
 17. E41- тэжээлийн доройтол-2

III. ЭХ, ХҮҮХДИЙН ЭРҮҮЛ МЭНД

- Нийт 634 эх төрж 640 хүүхэд мэндэлсэн нь өнгөрсөн онтой харьцуулахад 53 төрөлтөөр хүн амын төрөлт буурсан байна.
- Нийт төрөлтийн 6,5% (41) дутуу төрөлт эзэлж байна. төрөлтийн 4,6% (29) охидын төрөлт эзэлж байгаа ба өнгөрсөн оны мөн үетэй адилхан байна. (ДЗ-10, Бу-2, ГТ-3, Сэ-1, Цц-6, Мо-1, Но-1, Нн-1, Хб-2, ХҮ-1)
- 7 сарын байдлаар 239 эх үр хөндүүлж 1000 амьд төрөлтөд 373,4 байгаа нь өнгөрсөн оноос 21.1-р буурсан байна.
- 7 сарын байдлаар давхардсан тоогоор 23588 хүүхдийг идэвхтэй хянаж, хооллолт өсөлт хөгжилтийн байдлыг үнэлэн зөвлөгөө дэмжлэг үзүүлсэн нь хяналтад хамрагдвал зохих хүүхдийн 52.1 % эзэлж байна
- 746 жирэмсэн эх хяналтанд шинээр орсны 689 (92,4%) эрт, 57(7,6%) хожуу хяналтад орсон байна.
- Нялхсын эндэгдлийн 11 тохиолдол бүртгэгдсэн. Үүнд эрт үеийн /0-6 хоногтой/-6, хожуу үеийн /7-28 хоногтой/-4, 6 сартай-1 хүүхэд тус тус эндсэн байна. Эндэгдлийн шалтгаан нь нярайн дутуу хөгжил-3, нярайн амьсгал гачаалын хам шинж-2, Нярайн амьсгал гачаал, тодорхойгүй-1, нярайн бактерт үжил, тодорхойгүй-3, Нярайн ишемийн шалтгаант энцефалопати-1, Менингоэнцефалопатия, хоёр талын уушгины хатгалгаа-1 байна. Гт-2, Цц-1, Цо-1, Бд-1, Бу-1, Эх-1, Но-1, Мн-1, Шб-2. 1-5 насны хүүхдийн 3 эндэгдэл бүртгэгдсэн нь осол гэмтлийн шалтгаантай байна. Шб-1, Нн-1, Хү-1 тус тус эндсэн байна.

- 0-1 насны хүүхдийн хяналт 76.1%, 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн хяналт 47,0%-тай байгаа нь буурах хандлагатай байна.

IV. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН

- Он гараад 1054 халдварт өвчин бүртгэж эмчилсэн нь өнгөрсөн оноос 124 тохиолдлоор буурсан байна. Нийт халдварт өвчний 350 /33,2%/-г БЗДХ, 197 /18,7%/-г салхинцэцэг, 375 /35,6%/-г улаанбурхан өвчин, 39 /3,7%/-г хоолны хордлого, 7/0,7%/-г цусан суулга, 16 /1,5%/-г улаан эсэргэнэ, 48 /4.6%/-г гар хөл амны өвчин, 5 /0,5%/-г ёлом, 12 /1,1%/-г сүрьеэ, 2 /0,2%/-г вируст гепатит, 1 /0,1%/-г сальмонеллт, 1 /0,1%/-г арьс мөөгөнцөртөх өвчин, 1 /0,1%/-г халдварт эритема зэрэг өвчнүүд тус тус эзэлж байна. Халдварт өвчний нас баралт 1 бүртгэгдсэн.
- БЗДХ -н 350 тохиолдол бүртгэгдсэн нь өнгөрсөн оны мөн үеэс 37 тохиолдлоор, 10000 хүн амд 4-р нэмэгдсэн ба 16% (56) нь жирэмсэн, 4 (14)% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр, 93,1% (326) нь өвчний учир амбулатороор, 2,9 % (10) нь тандалтын үзлэгээс илэрсэн байна.

АНХААРАЛ ТАТСАН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД:

1. 1000 амьд төрөлтөд нялхсын эндэгдэл өмнөх оны мөн үеэс 3 тохиолдлоор нэмэгдсэн.
2. 1-5 насны хүүхдийн эндэгдэл 3 бүртгэгдсэн ба осол гэмтлийн шалтгаантай байна.
3. Нас баралт, ялангуяа сэргийлж болох хавдар-/29/, чихрийн шижин-/5/, тархинд цус харвалт /2/, зүрхний шигдээс-/12/, осол гэмтэл-/30/, архины хордлого-/2/ зэрэг шалтгаант нас баралт нийт нас баралтын 44.2% эзэлж байна.
4. БЗДХ-ын 350 тохиолдол бүртгэгдсэн ба үүнээс өсвөр насны /14-19/ хүүхдийн 70 тохиолдол бүртгэгдсэн байна. .

Эрт илрүүлгийн мэдээ 2025.7сар																	
Эмнэлгийн нэр		Артерийн даралт ихсэх өвчний эрт илрүүлэг			Чихрийн шижингийн эрт илрүүлэг			Элэгний хавдарын эрт илрүүлэг/15-65/			Умайн хүзүүний эсийн шинжилгээ			Хөхний үзлэгт хамрагдсан хүн			Дундаж хувь
		хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	хамрагдвал зохих	хамрагдсан	хамрагдсан хувь	
1	Баяндалай	834	167	20.0	585	103	17.6	501	525	104.8	97	48	49.5	301	124	41.2	46.6
2	Баян-овоо	797	228	28.6	931	216	23.2	951	357	37.5	79	17	21.5	251	85	33.9	28.9
3	Булган	947	80	8.4	947	80	8.4	979	80	8.2	96	22	22.9	387	210	54.3	20.4
4	Гурвантэс	2922	1065	36.4	1860	876	47.1	1930	773	40.1	318	57	17.9	1423	198	13.9	31.1
5	МандалОвоо	665	311	46.8	665	314	47.2	755	286	37.9	74	0	0.0	175	96	54.9	37.3
6	Манлай	978	528	54.0	857	467	54.5	1132	636	56.2	139	62	44.6	403	190	47.1	51.3
7	Номгон	1089	153	14.0	751	136	18.1	1181	218	18.5	88	24	27.3	310	91	29.4	21.4
8	Ноён	877	586	66.8	586	475	81.1	876	669	76.4	97	44	45.4	336	183	54.5	64.8
9	Сэврэй	646	402	62.2	440	293	66.6	814	138	17.0	90	33	36.7	291	80	27.5	42.0
10	Ханбогд	2700	462	17.1	514	264	51.4	2625	1001	38.1	1970	102	5.2	1330	207	15.6	25.5
11	Ханхонгор	918	180	19.6	616	171	27.8	970	374	38.6	94	93	98.9	321	192	59.8	48.9
12	Хүрмэн	880	646	73.4	634	755	119.1	780	238	30.5	87	25	28.7	262	152	58.0	62.0
13	ЦогтОвоо	1079	370	34.3	640	388	60.6	1175	601	51.1	111	20	18.0	345	158	45.8	42.0
14	Цогтцэций	2800	135	4.8	2000	115	5.8	3000	804	26.8	375	11	2.9	1550	263	17.0	19.1
Сумын дүн		18132	5313	29.3	12026	4653	38.7	17669	6700	37.9	3715	558	15.0	7685	2229	29.0	30.0
15	Шимбилэг	3116	1290	41.4	2409	1298	53.9	3188	694	21.8	684	139	20.3	1920	786	40.9	35.7
16	ӨнөОрших	3116	419	13.4	2490	310	12.4	2527	1280	50.7	320	77	24.1	1020	398	39.0	27.9
17	Энхийнхүслэн	3052	1443	47.3	2962	1937	65.4	2105	519	24.7	407	134	32.9	1534	711	46.3	43.3
Өрхийн дүн		9284	3152	34.0	7861	3545	45.1	7820	2493	31.9	1411	350	24.8	4474	1895	42.4	35.6
Нийт дүн		27416	8465	30.9	19887	8198	41.2	25489	9193	36.1	5126	908	17.7	12159	4124	33.9	32.0
7 сарын		27416	8465	30.9	19887	8198	41.2	25489	9193	36.1	5126	908	17.7	12159	4124	33.9	32.0

Мэдээлэл бэлтгэсэн: ЭМГ-н статистикч О. Хандармаа , Ш. Нарандалай